

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 444/2018-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. novembra 2018 prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Cáfalom, Murgašova 3, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3 To 21/2012 zo 4. septembra 2013 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Tdo 37/2016 z 29. novembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. februára 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta

porušenie svojho základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy podľa čl. 47 ods. 2 ústavy, práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 To 21/2012 zo 4. septembra 2013 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Tdo 37/2016 z 29. novembra 2017 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že rozsudkom krajského súdu bol v celom rozsahu zrušený rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 3 T 120/2006 z 5. apríla 2012 a to z dôvodov podľa § 321 ods. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) a zároveň bol uznaný vinným zo spáchania trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení účinnom do 1. septembra 2003 (ďalej len „Trestný zákon“) vo forme účasti ako pomocník podľa § 10 ods. 1 písm. c) Trestného zákona a zo spáchania trestného činu lúpeže podľa § 234 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona ako spolupáchateľ podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov so zaradením do druhej nápravno- výchovnej skupiny. Ďalej uviedol, že proti rozsudku krajského súdu podal 31. decembra 2015 dovolanie, ktoré doplnil podaním z 19. februára 2016. Sťažovateľ uviedol: *„Dovolanie som podal z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), d), g) a i) Trestného poriadku, pretože rozhodnutím súdu bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, hlavné pojednávanie ako aj verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky, rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku a na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. V podaní zo dňa 19. 02. 2016, ktorým som dovolanie doplnil som poukázal*

najmä na dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, a teda že zásadným spôsobom bolo porušené moje právo na obhajobu.“

3. Ďalej sťažovateľ uviedol argumenty, prečo podľa neho došlo v jeho prípade k porušeniu práva na obhajobu. Uviedol: „Už v samotnom počiatku prípravného konania došlo k takému zásadnému porušeniu práva na obhajobu, že toto porušenie poznačilo celé konanie až do jeho právoplatného skončenia. V uvedenej trestnej veci prvostupňový ako aj odvolací súd brali za hlavný usvedčujúci dôkaz výpoveď obvineného [REDAKOVANÉ] z prípravného konania zo dňa 26. 06. 2003 (č. l. 237-240). [REDAKOVANÉ] následne na hlavnom pojednávaní zmenil výpoveď a uviedol, že o skutku mu nie je nič známe a že bol k výpovedi prinútený. Pôvodne bol [REDAKOVANÉ] vypočutý v prípravnom konaní ako svedok, a to dňa 25. 06. 2003. Následne bolo jemu aj mne vznesené obvinenie, a to uznesením zo dňa 25. 06. 2003. Bezprostredne na to dňa 26. 06. 2003 učinil svoju výpoveď ako obvinený pred vyšetrovateľom [REDAKOVANÉ], zapisovateľkou pani [REDAKOVANÉ] za prítomnosti svojho obhajcu [REDAKOVANÉ]. Žiadna iná osoba, resp. obhajca pri tomto úkone prítomná nebola. Tohto procesného úkonu som sa nezúčastnil ani ja ako obvinený, ani môj obhajca a tento procesný úkon už nikdy v budúcnosti v prípravnom konaní realizovaný nebol. V čase, kedy [REDAKOVANÉ] takto vypovedal, mi dokonca ešte ani nebolo doručené uznesenie o vznesení obvinenia, a tak som nemohol plne využiť svoje obhajobné práva a vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mi kladú za vinu. Nemohol som si zvoliť obhajcu, keďže som o svojom obvinení nevedel a zároveň mi v čase vykonávania tohto vyšetrovacieho úkonu nebol obhajca ustanovený ani súdom. Uznesenie o vznesení obvinenia mi bolo doručené až dňa 01. 07. 2003, a tak som v žiadnom prípade nemohol vedieť, že výsluch obvineného [REDAKOVANÉ] sa bude konať dňa 26. 06. 2003. Vzhľadom k tomu, že práve výpoveď [REDAKOVANÉ] zo dňa 26. 06. 2003 mala byť podľa názoru súdu hlavným usvedčujúcim priamym dôkazom, považujem túto výpoveď za nezákonnú a nepoužiteľnú, pretože boli porušené moje práva na obhajobu... Výsluch [REDAKOVANÉ] zo dňa 26. 06. 2003 nemožno považovať za dostatočný, keďže v jeho prípade možno vo vzťahu ku mne hovoriť ako o rozhodujúcom dôkaze. Nebolo zachované moje právo na obhajobu, právo na kontradiktórny postup. Tento mal byť znovu vypočutý za prítomnosti môjho obhajcu, ktorý mu mohol klásť otázky.“

4. V ďalšej časti sťažovateľ uvádza, že v podanom dovolaní navrhol, aby dovolací súd, teda najvyšší súd zrušil rozsudok krajského súdu a aby krajskému súdu prikázal vec v potrebnom rozsahu znova prerokovať a rozhodnúť, a zároveň navrhol, aby až do rozhodnutia o podanom dovolaní bol prerušený jeho výkon trestu. Uviedol, že najvyšší súd uznesením najvyššieho súdu o podanom dovolaní rozhodol tak, že ho podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol. Sťažovateľ v sťažnosti namietol nedostatočné odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu, k čomu uviedol: *«V odôvodnení napádaného uznesenia absentuje akákoľvek právna úvaha dovolacieho súdu, prečo sa odklonil od ustálenej judikatúry a prečo mnou uvádzané skutočnosti týkajúce sa získania „rozhodujúceho dôkazu“, t. j. výpovede [REDAKOVANÉ] nevyhodnotil ako nezákonný dôkaz. Len na strane 4 v 4. odstavci napádaného uznesenia je v krátkosti spomenuté, že dôkaz získaný výpoveďou [REDAKOVANÉ] označujem ja ako dovolateľ za nezákonný, t. j. však len konštatovanie dovolacieho súdu, bez toho aby sa vysporiadal či tomu tak je alebo nie. Ani na strane 8 a 9 napádaného uznesenia pri úvahe súdu o tom, či rozhodnutie nie je založené na dôkazoch, ktoré neboli získané zákonným spôsobom, nie je uvedené ako sa dovolací súd vysporiadal s mojou námietkou, že prvotná výpoveď [REDAKOVANÉ] bola vykonaná nezákonne a nebolo dodržané moje právo na obhajobu.»* Odôvodnenosť podania ústavnej sťažnosti sťažovateľ vidí v tom, že naďalej trvá na skutočnosti, že v jeho prípade sú naplnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c) a g) Trestného poriadku.

5. V petite sťažnosti sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] na spravodlivý proces zakotvené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy zakotvené v čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na obhajobu zakotvené v čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie zakotvené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na obhajobu zakotvené v čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a jeho uznesením sp. zn. 3 Tdo 37/2016 zo dňa 29. 11. 2017 a postupom Krajského súdu v Prešove a jeho rozsudkom sp. zn. 3To/21/2012 zo dňa 04. 09. 2013 bolo porušené.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Tdo 37/2016 zo dňa 29. 11. 2017 a vracia vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov tohto konania (trov právneho zastúpenia) vo výške 325,42 EUR, ktorú je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný zaplatiť na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ján Cáfal, advokátska kancelária, s.r.o., Murgašova 3, 040 01 Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. V zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto je zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorý vo svojom § 25 ods. 1 uvádza, že ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa (sťažovateľa), ak tento zákon neustanovuje inak. Počas tohto prerokovania ústavný súd zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

9. Zákon o ústavnom súde v § 25 ods. 2 uvádza, že návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

11. Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

12. Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

13. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by vzhľadom na osobitné okolnosti mohla byť verejnosť konania na ujmu záujmom spravodlivosti.

14. Podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, má právo obhajovať sa osobne alebo prostredníctvom obhajcu podľa vlastného výberu,

alebo pokiaľ nemá dostatok prostriedkov na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujmy spravodlivosti vyžadujú.

15. Pokiaľ ide o podanú sťažnosť sťažovateľa, jej podstatou a predmetom konania pred ústavným súdom je sťažovateľom uplatnený nárok na jeho ochranu voči postupu krajského súdu a rozsudku krajského súdu a postupu najvyššieho súdu a uzneseniu najvyššieho súdu, ktorými malo dôjsť k porušeniu jeho základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy podľa čl. 47 ods. 2 ústavy, práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru.

16. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (III. ÚS 120/2018).

K námietke porušenia základného práva sťažovateľa na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy podľa čl. 47 ods. 2 ústavy, práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru rozsudkom krajského súdu

17. Ústavný súd pripomína, že v zmysle svojej konštantnej judikatúry nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré

ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (III. ÚS 348/2016). Ústavný súd teda pripomína už spomenutý obmedzený rozsah jeho právomoci preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov, trestný poriadok a trestný zákon nevynímajúc, viedli k rozhodnutiu vo veci samej. K tomu dodáva, že nepatrí do jeho právomoci zaoberať sa rozhodnutím o vine a treste (II. ÚS 31/94) ani otázkou právnej kvalifikácie skutku, ktorý je predmetom trestného stíhania a o ktorom sa s konečnou platnosťou koná a rozhoduje pred všeobecnými súdmi (I. ÚS 18/00) (III. ÚS 574/2015).

Vo vzťahu k splneniu procesných podmienok prípustnosti sťažnosti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu krajského súdu ústavný súd vychádzal v zmysle rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika (sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54) z právoplatnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ktorým odmietol (včas podané) dovolanie sťažovateľky ako procesne neprípustné, preto dvojmesačnú lehotu na podanie sťažnosti podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde považoval v jeho prípade za zachovanú.

18. Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany... Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam,

prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 146/2017). Podľa posúdenia ústavného súdu rozsudok krajského súdu spĺňa atribúty rozhodnutia v zmysle, ako je už uvedené.

19. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). V sťažovateľovom prípade však také nedostatky, ako sú uvedené v predchádzajúcej vete, ústavný súd nezistil.

20. Zásada „právo na obhajobu“ vyjadruje požiadavku, aby v trestnom procese bola zaručená ochrana práv a záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, a je teda nevyhnutným prostriedkom úspešného výkonu súdnictva smerom k ochrane základných práv a slobôd. Jej legislatívne vyjadrenie a reálne zabezpečenie svedčí v podstate nielen o stupni demokracie v trestnom procese daného štátu, ale vo svojej podstate jej realizácia v čo najširšom meradle je nielen v záujme osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ale v záujme celej spoločnosti, pretože toto právo neplynie len z ochrany práv jednotlivca, ale aj zo záujmu štátu na zistení pravdy. Podľa názoru ústavného súdu právo na obhajobu sa zaručuje ako základné právo fyzickej osoby, ktoré podlieha všetkým pravidlám, ktoré sa uznávajú pri ochrane základných práv a slobôd (m. m. II. ÚS 34/99), a možno ho vnímať aj ako prostriedok nastoľujúci spravodlivú rovnováhu medzi verejnými záujmami, ktoré sú predmetom ústavnej ochrany (III. ÚS 574/2015).

21. Vo vzťahu k porušeniu práva obvineného na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy je potrebné uviesť, že podľa judikatúry ústavného súdu sa týmto článkom ústavy všetkým oprávneným osobám zaručuje, že budú mať čas na prípravu obhajoby, že budú mať

možnosť pripraviť si obhajobu a že svoju obhajobu budú môcť predniesť právne významným spôsobom buď osobne, alebo prostredníctvom svojho obhajcu. Účelom práva na obhajobu je poskytnutie príležitosti brániť sa proti obvineniu zo spáchania trestného činu a tiež sa brániť proti tvrdeniam o skutočnostiach, ktoré ovplyvňujú rozhodnutia v trestnom konaní v neprospech účastníka trestného konania (III. ÚS 79/2010).

22. Ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou zdôrazňuje, že vo veciach, ktoré patria do právomoci všeobecných súdov, nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, IV. ÚS 339/2013). Ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Kompetencie ústavného súdu preto nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa ani na skúmanie namietanej vecnej nesprávnosti. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv a slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach daného prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k porušeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd (IV. ÚS 238/07) (III. ÚS 743/2017).

23. Vo vzťahu k namietanému porušeniu označených práv podľa dohovoru postupom a rozsudkom krajského súdu ústavný súd predovšetkým konštatuje, že sťažnosť v tejto časti neobsahuje žiadne relevantné ústavnoprávne dôvody, o ktoré by sťažovateľ svoje námietky oprel. Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, III. ÚS 706/2014), po predbežnom prerokovaní ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitosti a zároveň ako zjavne neopodstatnenú.

K námietke porušenia základného práva sťažovateľa na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy podľa čl. 47 ods. 2 ústavy, práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru uznesením najvyššieho súdu

24. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (III. ÚS 120/2018).

25. Najvyšší súd v odôvodnení uznesenia najvyššieho súdu, ktorým podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie sťažovateľa odmietol, v relevantnej časti uviedol:

„... Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom musí byť z obsahu spisu zrejmá a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

Z uvedeného potom logicky vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom... len vtedy, ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukážu takéto účinky nesprávneho

procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku, a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere (solery or to a decisive extent) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, čo sa ale v predmetnej veci nestalo...

K námietke obvineného, že súd bral ako vierohodnú výpoveď obvineného [REDACTED] a nie aj iné výpovede z prípravného konania, ktoré by ho usvedčovali najvyšší súd bez toho, aby podrobil preskúmaniu rozsah vykonaného dokazovania a jeho spôsob hodnotenia nad rámec podotýka, že prvýkrát bol v predmetnej veci vypočutý ako svedok [REDACTED] dňa 25. júna 2003 (č. l. 205-210), kde opísal predmetné skutky a jasne poukázal aj na účasť obvineného na týchto skutkoch. V ten istý deň, čiže 25. júna 2003 v predmetnej veci vypovedal [REDACTED] najskôr ako svedok (č. l. 228-233) a neskôr ako obvinený (č. l. 234-240), kde opisuje účasť obvineného [REDACTED] na predmetných skutkoch, pričom pri druhom výsluchu [REDACTED] ako obvineného bol prítomný aj jeho obhajca [REDACTED] preto nemožno hovoriť o nátlaku zo strany polície na vypovedajúceho [REDACTED]. [REDACTED] potvrdil svoju výpoveď dňa 27. júna 2003 pri svojom výsluchu ako obvineného pri vzatí do väzby (č. l. 241-243). Obvinenému [REDACTED] bolo dňa 25. júna 2003 uznesením začaté a vznesené obvinenie za predmetné skutky (č. l. 8-10), ktoré mu bolo doručené dňa 1. júla 2003 (vid' doručka č. l. 10) a následne jeho obhajcovi [REDACTED] dňa 7. júla 2003 (vid' doručka č. l. 10). Následne sa obvinený [REDACTED] zúčastnil svojich výsluchov celkovo štyrikrát a to konkrétne v dňoch 18. septembra 2003 (č. l. 268-271), 12. decembra 2003 (č. l. 272-273), 22. marca 2004 (č. l. 274-275) a následne sa obvinený [REDACTED] zúčastnil dňa 22. marca 2004 konfrontácie medzi ním a [REDACTED] (č. l. 306-307) a medzi ním a [REDACTED] (č. l. 308-309), pričom v oboch prípadoch využil svoje právo a odmietol vypovedať. Na základe uvedeného je teda zrejmé, že išlo o celý rad výsluchov, z ktorých vyplynula skutočnosť, že obvinený [REDACTED] sa podieľal na predmetných skutkoch, preto nie je možné sa stotožniť s námietkou obvineného, že bol usvedčený na základe jednej výpovede z prípravného konania.“

26. Ako vyplýva aj z citovanej časti odôvodnenia najvyššieho súdu, tento sa zaoberal sťažovateľom namietaným „rozhodujúcim dôkazom“, resp. jeho „váhou“ pri rozhodovaní o veci samej. Najvyšší súd zároveň poskytol sťažovateľovi dostatočné vysvetlenia týkajúce sa práva na obhajobu, ktoré namietal aj v predmetnej sťažnosti.

27. Ústavný súd po preskúmaní celého uznesenia najvyššieho súdu musí skonštatovať, že závery v ňom uvedené sú z ústavnoprávneho hľadiska akceptovateľné, najvyšší súd dal jasné a právne relevantné odpovede na dôvody odmietnutia sťažovateľom podaného dovolania vo veci. V odôvodnení ústavný súd nevzhladol nedostatky, ktoré by ho oprávňovali k vysloveniu záveru o porušení sťažovateľom namietaných práv. Cieľom pravidiel týkajúcich sa prípustnosti dovolania je zaistiť riadny výkon spravodlivosti a zvlášť rešpektovať princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím. Dotknuté osoby musia počítať s tým, že tieto pravidlá budú aplikované... Posúdenie splnenia zákonných predpokladov (podmienok) prípustnosti dovolania s negatívnym výsledkom nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa v prípade, ak bolo toto posúdenie vykonané v súlade so zákonom. Postup súdu v súlade so zákonom nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia označeného práva sťažovateľa (III. ÚS 175/2018).

28. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné uvedenú časť sťažnosti smerujúcu proti uzneseniu najvyššieho súdu odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

29. Pretože sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími jeho požiadavkami uvedenými v petite sťažnosti, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyhovením sťažnosti v časti požadovaného vyslovenia porušenia základných práv alebo slobôd (čl. 127 ods. 2 ústavy), k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. novembra 2018